

**vragen van
aan wethouder
over:**

**ChristenUnie en Hart voor Hilversum
B. Heller
Nieuwe grondstoffenvisie**

Met interesse hebben wij kennis genomen van de stukken voor de raadscommissie van 24 september aanstaande over de grondstoffenvisie van Regio Gooi en Vechtstreek. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente Hilversum, samen met de regio, een goede visie heeft op hoe we op lange termijn met onze grondstoffen omgaan. Dit jaar was het namelijk op 22 augustus Earth Overshoot Day, de dag waarop de grondstoffen die de aarde beschikbaar heeft is opgebruikt. Sinds die datum leven we in het rood en zijn we de aarde aan het uitputten. Dit is al decennia het geval en Earth Overshoot Day komt elk jaar eerder. De gevolgen kennen we inmiddels: klimaatverandering, verontreiniging van lucht, land en water en een dreigend tekort aan grondstoffen.

Belangrijk uitgangspunt voor het gesprek over een Grondstoffenvisie zijn de ambities uit het Grondstoffenakkoord. Hierin hebben de Nederlandse gemeenten en ca. 400 andere organisaties met het Rijk afgesproken om te streven naar een circulaire economie in 2050 en om in 2030 50% minder primaire grondstoffen te verbruiken. Daarnaast zijn de doelen uit het Klimaatakkoord niet haalbaar zonder circulaire economie. Het grootste deel van onze CO₂-uitstoot wordt namelijk wordt namelijk veroorzaakt door alles wat we inkopen, bouwen en consumeren. In de Transitieagenda voor de bouw, onderdeel van het Grondstoffenakkoord, is afgesproken om in 2023 al 100% circulair uit te vragen in aanbestedingen. Want om in 2050 circulair te zijn, moeten we nu al circulair gaan bouwen en inkopen!

In het raadsvoorstel, onder 2d wordt de Raad gevraagd om meekoppelkansen aan te dragen. Christenunie en Hart voor Hilversum zijn van mening dat een belangrijke koppelkans nog niet in de startmemo is meegenomen, namelijk de kans om als gemeenten in de regio een rol spelen als voorbeeld en aanjager voor de markt. Want nieuwe circulaire initiatieven en bedrijven, zoals materialenmarktplaatsen, upcyclewerkplaatsen en repaircafe's, gaan pas werken als er ook een markt, een vraag is naar circulaire producten. Door als gemeenten bij inkoop en projecten de circulaire uitvraag te doen, kunnen we een belangrijke stimulans zijn voor nieuwe circulaire bedrijvigheid. Daarom hebben wij voorafgaande aan de commissie een aantal vragen:

- op welke wijze geeft de gemeente uitvoering aan de doelstellingen uit het Grondstoffenakkoord (circulair in 2050 en 50% minder grondstoffengebruik in 2030) in eigen beleid en uitvoering?
- heeft de gemeente inzicht in het eigen grondstoffen- en materialengebruik en de milieu-impact (zoals CO₂-uitstoot) daarvan?
- heeft de gemeente eigen doelen vastgesteld om bij te dragen aan de ontwikkeling van de circulaire economie?
- in hoeveel % van de inkooptrajecten van de gemeente wordt inmiddels al circulair aanbesteed? Kunt u voorbeelden geven?
- In welke bouw en infra-projecten van de gemeente wordt al circulair uitgevraagd? Kunt u voorbeelden geven?

Op welke wijze geeft de gemeente uitvoering aan de doelstellingen uit het Grondstoffenakkoord (circulair in 2050 en 50% minder grondstoffengebruik in 2030) in eigen beleid en uitvoering?

De gemeente werkt hieraan door de eigen circulaire inkoop en aanbesteding, zie ook de voorbeelden hieronder. Daaraan werken we ook samen in regionaal verband aan:

- Digitale materialen marktplaats voor de openbare ruimte (met o.a. VNG)
- Nieuwe visie op grondstoffen (inzameling bij huishoudens en verwerking)
- Regionaal is een voorstel voor twee pilots in voorbereiding, waarbij GAD en Tomin en lokale start ups/ initiatieven gaan samenwerken aan doelen voor het sociaal domein (arbeidsmarkt, uitkeringen) en fysiek domein (circulair, duurzaam).
- Circulaire verkeersborden (MRA verband)

Heeft de gemeente inzicht in het eigen grondstoffen- en materialengebruik en de milieu-impact (zoals CO₂-uitstoot) daarvan?

De gemeente heeft hiermee een start gemaakt. Een voorbeeld:

Ter voorbereiding op de aanbesteding van de warme dranken en catering dienstverlening maken we voeren we een life cycle analyse uit. Op die wijze krijgen voor het gehele proces van inkoop, gebruik en afstoten inzicht in het materiaalverbruik en bijbehorende CO₂ uitstoot. De ervaringen van deze pilot gebruiken we om de aanpak verder te verbreden binnen de eigen organisatie.

Heeft de gemeente eigen doelen vastgesteld om bij te dragen aan de ontwikkeling van de circulaire economie?

In het verlengde van de ambities uit het coalitieakkoord 2018-2022 heeft de gemeente Hilversum in juni 2018 met de MRA de intentieverklaring Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap ondertekend. Daarmee is afgesproken om in 2022 minimaal 10% en in 2025 50% circulair in te kopen en vervolgens zo snel mogelijk door te groeien naar 100% circulair inkopen, bij voorkeur in 2030. De maatstaf betreft het inkoopvolume waarbij circulariteit kan worden toegepast. Door gefaseerd en actief naar circulariteit binnen aanbestedingen te vragen, stimuleert de gemeente marktpartijen om te innoveren en daardoor nieuwe circulaire producten en diensten aan te bieden. In de programmabegroting 2019 is vastgelegd dat Hilversum in 2022 25% circulair wil hebben ingekocht. Dit komt overeen met het "Zilver"-niveau binnen de MRA-systematiek.

In hoeveel % van de inkooptrajecten van de gemeente wordt inmiddels al circulair aanbesteed? Kunt u voorbeelden geven?

Vanaf medio 2020 wordt circulariteit bij elke geschikte nieuwe aanbesteding meegenomen door Concern Inkoop. Hiervoor zijn processen en standaarddocumenten aangepast en worden de circulaire eisen en wensen samen met interne opdrachtgevers vastgesteld.

Vorig jaar hebben we een succesvolle circulaire aanbesteding voor kantoorartikelen afgerond. Op dit moment loopt de aanbesteding voor kantoorinterieur waar we de markt uitdagen om slim om te gaan met ons huidige interieur en die toekomstbestendig toe te passen. En natuurlijk eventueel nieuw meubilair zodanig te ontwerpen dat onderdelen 'oneindig' hergebruikt kunnen worden. Daarvoor gebruiken we een voor ons nieuwe aanbestedingsmethode 'Rapid Circular Contracting' (RCC). Deze aanbesteding moet eind dit jaar resulteren in een gunning en aansluitend een uitwerking periode waarna wij uitgaan van een contactduur van maximaal 15 jaar. De looptijd is lang zodat de aanbesteding over vervangingsmomenten heen gaat en er dus minder prikkels zijn voor leveranciers om bijvoorbeeld "nieuw" te verkopen ipv te werken aan onderhoud of upcycling van bestaande meubilair stukken.

De tweede show-case voor 2020 heeft betrekking op de verlichtingsinfrastructuur van een sportpark, waar inmiddels een marktverkenning voor heeft plaatsgevonden. Dit zou een mooie combi kunnen worden van zowel het verminderen van het gebruik van 'virgin' materialen, levensduurverlenging als CO2 reductie.

In welke bouw en infra-projecten van de gemeente wordt al circulair uitgevraagd? Kunt u voorbeelden geven?

Ook voor bouw en infra projecten is het al zeer gebruikelijk om materialen zo veel mogelijk her te gebruiken of gerecyclede stenen, asfalt of andere materialen te gebruiken. Recente voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld de vervanging van de stille deklagen in de Staatsliedenbuurt of het verhardingsmateriaal voor het parkeren in de Mussenstraat.

We hebben als Hilversum ook actief kennis gehaald en gebracht in een circulaire werkgroep van de MRA voor asfalt- en betonbestrating, waarin we samen de lat voor alle aangesloten overheden zo hoog mogelijk proberen te leggen. De resultaten daarvan worden binnenkort op de Duurzaamheidstop gedeeld.